M. L. Stedman

Fény az óceán felett

EURÓPA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2025

www.alexandra.hu • www.moobius.hu
www.europakiado.hu

1926. április 27.

A csoda napján Isabel a sziklafal szélén térdepelt, és a tenger hozta fából eszkábált kis kereszttel foglalatoskodott. Az április végi égbolton csigalassúsággal átkúszó magányos, kövér felhő az óceán tükörképeként nyúlt el a sziget fölött. Isabel rálocsolt még egy kis vizet a frissen ültetett rozmaringbokorra, majd lesimította körülötte a talajt.

– …és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól – suttogta.

Egy pillanatra megtréfálta a képzelete: mintha csecsemősírást hallott volna. Elhessegette az érzékcsalódást. A part mentén kanyargó bálnákra vándorolt a tekintete: melegebb vizek felé igyekeztek, hogy ott borjazzanak. Időnként kivillant a vízből a farkuszonyuk, mint a hímzésből a tű. Isabel megint hallotta a sírást: ezúttal már hangosabbnak tűnt az enyhe, kora reggeli szélben. Képtelenség!

A szigetnek erről az oldaláról csak a végtelen víztömeg látszik, nincs semmi más egészen Afrikáig. Itt találkozik az Indiai-óceán a Déli-óceánnal, és együttesen olyan szőnyeget alkotnak a sziklák alatt, amelynek sehol sincs széle. Az ehhez hasonló napokon olyan tömörnek, szilárdnak tűnt a víztömeg, hogy Isabel úgy érezte, Madagaszkárig is elgyalogolhatna a nagy kékség-

ben. A sziget túloldala viszont bosszúsan nézett a csaknem százhatvan kilométernyire lévő ausztrál kontinens felé: nem tartozott egészen oda, de nem is volt tőle teljesen szabad. A szigetet volt a legmagasabb a víz alatti hegyek között, amelyek mintegy zsinórra fűzve sorakoztak az óceán fenekén, mint a fogak az egyenetlen, töredezett állkapocscsont fölött, és csöndben várták, hogy fölfalhassák a kikötőközeiben még egyszer, utoljára nekiiramodó, ártatlan hajókat.

A Janus-szikla névre hallgató sziget, mintha csak jóvá akarta volna tenni társai bűneit, világítótoronynak adott otthont, amelynek fénycsóvája ötven kilométer széles védőtakarót nyújtott. Éjszakánként dalra fakadt a levegő: az állhatatosan zúgó lámpás dalát zengte, amely egyre csak forgott, forgott és forgott pártatlanul, részrehajlás nélkül. Nem vádolta a sziklákat, nem félt a hullámoktól: egyszerűen csak ott volt, hogy megmenekülhessen, aki akar.

A sírás nem maradt abba. A távolban zengve-bongva becsapódott a világítótorony ajtaja, és a körerkélyen megjelent Tom magas alakja. A férfi távcsővel pásztázta a szigetet. – Izzy! – kiáltott oda. – Egy csónak! – És a kis búvóöbölre mutatott. – Ott, a parton! Egy csónak!

Azzal eltűnt, majd kis idő múlva a talajszinten bukkant föl újra. – Úgy látom, van benne valaki! – kiáltotta. Isabel sietett, ahogy tudott, és miután összetalálkoztak, a férfi karon fogva segítette le a kis fövenycsíkra vezető, jócskán kitaposott, meredek ösvényen. – Csónak bizony – jelentette ki Tom. – És… ó, az istállóját! Van benne egy fickó, de… – Az emberalak az ülésre

bukva, mozdulatlanul hevert, a sírás viszont továbbra is hallatszott. Tom odarohant, és megpróbálta fölrázni a férfit, majd átkutatta a csónak orrát, ahonnan a hang jött. Egy batyut húzott elő: puha, levendulaszínű női kardigánba bugyolált, visító csecsemőt tartott a karjában. – Az istenfáját! – kiáltotta el magát. – Az istenfáját, Izzy! Ez egy… – Egy kisbaba! Isten az égben! Ó, Tom! Tom! Na, add már ide!

A férfi átadta a batyut, és ismét megpróbálta újraéleszteni az idegent, de annak nem volt pulzusa. Tom ezután Isabelhez fordult, aki a csöppséget vizsgálgatta. – Neki már vége, Izz. És a baba? – Ahogy elnézem, nem esett baja. Vágás, horzsolás, kékzöld folt nincs rajta. Jaj, olyan pici! – Isabel most a gyerekhez fordult, akit a karjában ringatott. – Jól van, jól van. Most már biztonságban vagy, kicsikém. Nem lesz semmi baj, gyönyörűségem!

Tom mozdulatlanul nézte a férfi holttestét, és jó szorosan lehunyta, majd újra kinyitotta a szemét, hogy nem álmodik-e. A baba már nem sírt: nagy kortyokban nyelte a levegőt Isabel karjaiban. – Az emberünkön sem látok semmi nyomot, és betegnek sem tűnik. Biztos nem hánykolódtak sokáig… Nem tudom elhinni. – Tom kis szünet után folytatta: – Vidd föl a babát a házba, Izz, én meg kerítek valamit, amivel letakarhatom a holttestet.

– De Tom…

– Pokolian nehéz lesz fölvinni az ösvényen, jobb, ha itt hagyjuk, amíg nem kapunk segítséget. De azt sem akarom, hogy rákapjanak a madarak vagy a legyek. Fönt, a raktárban van egy

kis ponyva, az alighanem megteszi. – Tom elég nyugodt hangon beszélt, de fázott a keze meg az arca, és régi árnyak takarták el a ragyogó őszi napfényt.

A Janus-szikla egy kétszázhatvan hektárnyi zöld foltján nőtt annyi fű, amennyi elég volt a pár birkának, kecskének meg tyúknak, és a felső talajrétegben is megélt egy csenevész zöldségágyás. Csak két fa volt a szigeten, a két hatalmas norfolki fenyőt a partageuse-i munkások ültették, akik több mint harminc évvel azelőtt, 1889-ben megépítették a világítótornyot meg a melléképületeket. A régi sírok kis csoportja pedig egy jóval régebbi hajótörésnek állított emléket: a *Birmingham büszkesége* fényes nappal esett áldozatul a telhetetlen szikláknak. Egy hasonló hajó hozta később a torony lámpáját, amely büszkén viselte a Chance fivérek üveggyárának emblémáját. A név garanciát nyújtott arra, hogy a lámpa az akkori idők legfejlettebb technológiájával készült, és bármilyen zord, isten háta mögötti vidéken beszerelhető.

A tengerár mindenfélét partra sodort: úgy pörögtek-forogtak a vízben a roncsdarabok, teásdobozok, bálnacsontok, mintha két propeller közé kerültek volna. A maga idejében, a maga útján keveredett oda minden. A jelzőállomás pedig sziklaszilárdan állt a sziget közepén: az őr házikója és a melléképületek, miután évtizedeken át korbácsolta őket a viharos szél, meghunyászkodva kuporogtak a torony mellett.

Isabel a régi konyhaasztalnál ült. A karjában, immár bolyhos, sárga takaróba bugyolálva feküdt a kisbaba. Tom lassan meghuzigálta a csizmája talpát a lábtörlőn, majd Isabel vállára

tette kérges kezét. – Letakartam szegény ördögöt. Hogy van a kicsi?

– Kislány – felelte mosolyogva Isabel. – Megfürdettem. Egészségesnek látszik.

A baba tágra nyílt szemmel Tom felé fordult, és szinte itta a férfi pillantását. – Vajon mire vélheti ezt az egészet? – gondolkodott hangosan Tom.

– Kapott egy kis tejet is, ugye, drágaságom? – gügyögte Isabel. – Jaj, olyan gyönyörű, Tom! – tette hozzá, és megcsókolta a gyereket. – Isten tudja, miken ment keresztül!

Tom elővett a fenyőfa pohárszékből egy üveg brandyt, töltött magának egy kis adagot, és egy hajtásra kiitta. Aztán leült a felesége mellé, és nézte, hogy játszik a fény a karjában tartott kincset vizsgálgató nő arcán. A csecsemő követte Isabel szemének minden rezdülését, mintha attól félne, hogy Isabel megszökik, ha nem tartja fogva a tekintetével.

– Ó, kicsikém! – dúdolta Isabel. – Szegény, szegény kicsikém! – A baba a melléhez nyomta az arcát. Tom érezte Isabel hangján, hogy a könnyeivel küszködik, és kettejük közt ott lógott a levegőben egy láthatatlanul is jelen lévő kis lény emléke.

– Kedvel téged – szólalt meg a férfi, majd szinte csak úgy magának hozzátette: – Eszembe jutott, hogy mi lett volna, ha… – De rögtön észbe is kapott. – Azaz… szóval nem úgy értettem… Csak arra gondoltam, hogy te mintha csak erre születtél volna. – És megcirógatta a felesége arcát.

Isabel fölpillantott. – Tudom, szívem. Tudom, hogy érted. Én is ugyanígy érzek.

Tom átölelte a feleségét és a gyereket. Isabel érezte a leheletén a brandyszagot. – Ó, Tom, adjunk hálát az égnek, hogy még idejében rátaláltunk!

Tom megcsókolta a feleségét, majd a baba homlokára tapasztotta az ajkát. Így maradtak egy hosszúra nyúlt pillanatig, míg végül a gyerek elkezdett izegni-mozogni, és kidugta a takaró alól a kis öklét.

– Hát, akkor megyek – mondta Tom, miközben fölállt, és nyújtózott egyet. – Küldök egy üzenetet. Jelentem az esetet, és szólok, hogy küldjenek egy hajót a holttestért. Meg ezért a kis Pöttöm Pannáért. – Még ne! – mondta Isabel, és megérintette a baba ujjacskáit. – Úgy értem, hova ez a nagy sietség? Hiszen az a szegény ember ennél rosszabbul már nem lesz, a kiscsibe pedig szerintem épp eleget hajókázott. Úgyhogy várjunk egy kicsit, hadd szusszanjon egyet.

– Órákig tart, mire az a hajó ideér. Nem lesz a kislánynak semmi baja. Máris megnyugtattad szegénykémet.

– Akkor is várjunk. Hiszen úgyse számít.

– Mindent be kell jegyezni a naplóba, drágám. Tudod, hogy azonnal jelentenem kell mindent. – Tom valóban köteles volt rögzíteni minden jelentős eseményt, amely a jelzőállomáson vagy annak közelében történt: az arra haladó hajókat és az időjárási viszonyokat éppúgy, mint a jelzőberendezés meghibásodását.

– Majd jelented reggel.

– De mi van, ha a csónak egy hajóhoz tartozik?

– Ez nem mentőcsónak – mondta Isabel. – Akkor viszont alighanem a parton tépi valahol a haját egy édesanya. Mit éreznél, ha a te gyerekedről lenne szó?

– Láttad a kardigánt. Az anyja nyilván kiesett a csónakból, és vízbe fulladt.

– Drága szívem, te az égvilágon semmit sem tudsz a kicsi anyjáról. És azt sem tudod, ki volt a férfi.

– Ez a legvalószínűbb magyarázat, nem? Egy csecsemő nem kóborol el csak úgy a szüleitől.

– Izzy, bármi lehetséges. Egyszerűen nem tudjuk, mi történt.

– Hallottál már olyat, hogy egy ilyen csöppség az anyja nélkül csónakázik? – Isabel egy picivel szorosabban ölelte magához a gyereket.

– Ez komoly dolog. Az a férfi halott, Izz.

– A baba pedig él. Legyen már szíved, Tom.

A felesége hangjában volt valami, ami szíven ütötte Tomot, ezért ahelyett, hogy egyszerűen ellentmondott volna neki, elgondolkodott a kérésén. Talán szüksége van rá, hogy eltöltsön egy kis időt a babával. És ő, Tom, talán tartozik is neki ennyivel… A beállt csöndben Isabel a férje felé fordult, és esdeklőn nézett rá. – Hát, ha minden kötél szakad… – adta be a derekát a férfi, de nagyon nehezen jöttek a szavak –, várhatok a jeladással reggelig. De akkor első dolgom lesz. Amint megvirrad.

Isabel megcsókolta a férjét, és megszorította a kezét.

– Jobb lesz, ha visszamegyek a lámpásfülkébe. Éppen nekiálltam kicserélni a páracsövet.

Az ösvényen lépkedve Isabel édes hangját hallotta: *Déli*, *déli, déli szelet fújj, déli szelet a kék tenger fölött…* De a fülbemászó dallam sem vigasztalta. Miközben fölment a kis lépcsőn a lámpához, egyre a furcsa, nyugtalanító érzést próbálta elhessegetni, amelyet az váltott ki, hogy engedményt tett.